

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tost/18/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100097
Dátum vydania rozhodnutia: 22. mája 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100097.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22. mája 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného C. B. pre prečin prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona, o sťažnosti obvineného proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 2. mája 2018, sp. zn. 2Tp/15/2018, takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. z r u š u j e s a napadnuté uznesenie v celom rozsahu. II. Podľa § 72 ods. 3 Tr. por. obvineného C. B., nar. XX.XX.XXXX v H., trvale bytom H., ul. H. XXXX/XX, H.-M., toho času v Ústave na výkon väzby v Bratislava, neberie do väzby a prepúšťa ho ihneď na slobodu.

O d ô v o d n e n i e

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 2. mája 2018, sp. zn. 2Tp/15/2018, bol obvinený C. B. podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. vzatý do väzby. Začiatok plynutia lehoty väzby bol stanovený dňom 1. mája 2018 o 01.30 hod. a výkon väzby bol určený do Ústavu na výkon väzby v Bratislave. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzba obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka nebola nahradená. Proti uzneseniu o vzatí do väzby podal obvinený B. sťažnosť. Obvinený v písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, prostredníctvom obhajkyne, že absentuje materiálna podmienka väzby, ktorou je dôvodnosť vzneseného obvinenia. Taktiež poukázal na skutočnosť, že nebolo preukázané, že by predchádzajúce skutky spáchal pod vplyvom alkoholu a tento v neprimeranej miere požíval. V závere sťažnosti advokátka obvineného navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie prvostupňového súdu a prepustil ho z väzby. Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť obvineného je dôvodná. Podľa § 192 ods. 3 Tr. por. o sťažnosti podľa § 190 ods. 3 proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby, okrem uznesenia podľa § 403 rozhodne nadriadený súd na verejnom zasadnutí a o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí obvineného do väzby na neverejnom zasadnutí do piatich pracovných dní od predloženia veci na rozhodnutie. Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že

skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Najvyšší súd v zmysle citovaných ustanovení skúmal, či sú u obvineného dané dôvody väzby podľa ust. § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., či je u obvineného dané dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, ktoré zakladá materiálnu stránku väzby a dospel k záveru, že materiálny znak, podozrenie zo spáchania trestného činu je daný. V štádiu rozhodovania o väzbe sa neposudzuje, či sú naplnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu, pre ktoré bolo C. B. vznesené obvinenie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že na základe doteraz vykonaných dôkazov je možné konštatovať, že existuje dôvodné podozrenie, že obvinený svojím konaním naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie. Vzhľadom na horeuvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že sú dané materiálne podmienky väzby. Z konštatovaného vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s názorom sudcu pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu (ktorý rozhodol o vzatí obvineného do väzby) v tom, že na základe doteraz nazhromaždeného materiálu nemá výhrady ani k právnej kvalifikácii konania, ako je zatiaľ definované. Je potrebné uviesť, že konanie obvineného v uznesení o vznesení obvinenia má znaky protiprávneho konania, ktoré zakladá trestno-právnu zodpovednosť. Ústavný súd 18. októbra 2001 v náleze sp. zn. II. ÚS 55/98 uviedol, že väzba je v systéme zaisťovacích trestnoprávných prostriedkov najzávažnejším procesným zásahom do práv a osobnej slobody jednotlivca obvineného z trestného činu. Podľa Ústavy zo všetkých orgánov činných v trestnom konaní sú to práve súdy, ktoré majú zodpovednosť za to, či v prípade osoby obvinenej z trestného činu bude proti nej trestné konanie vedené väzobne alebo na slobode. Z ustanovenia čl. 17 ods. 5 Ústavy je evidentné, že „rozhodnutie“, „dôvody“ a „čas“, na ktorý možno vziať do väzby, tvoria jeden celok. Vzhľadom na to, že „osobná sloboda“ je ústavne garantovaným princípom a „pozbavenie slobody - väzba“ je výnimkou z neho, musí úvaha súdu o existencii zákonom ustanovených dôvodov a času väzby v konkrétnom prípade zodpovedať vždy tomuto vzťahu medzi princípom a výnimkou. Ústava tak jasne dbá o to, aby väzba ako opatrenie pozbavujúce osobnej slobody bola vykonaná spôsobom poskytujúcim obvinenému základné procesné záruky proti svojvoľnému postupu orgánov činných v trestnom konaní. Väzba v trestnom konaní má vždy formu predbežného opatrenia pre realizáciu riadneho a spravodlivého procesu, a nie prevažne povahu preventívnu. Väzba ako výnimočný prostriedok zaistenia obvineného pre účely trestného konania môže byť na neho uvalená iba v prípade zistenia skutočností ustanovených zákonom, ktoré odôvodňujú nevyhnutnosť jej použitia v záujme včasného a náležitého objasnenia trestných činov a spravodlivého postihu. Rozhodnutie o väzbe predstavuje výrazný zásah do osobnej slobody jednotlivca, preto je pri ňom nutné postupovať značne reštriktívne. Odvolací súd pri rozhodovaní o sťažnosti obvineného prihliadol aj na okolnosti skutku, ktorý mal obvinený spáchať, postoj obvineného k prejednávanej trestnej činnosti (nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, pred sudcom nepoprel spáchanie skutku, naopak vyslovil ľútosť nad svojím konaním), osobné pomery obvineného, charakter jeho predchádzajúceho odsúdenia, pričom aj na doposiaľ obmedzenú osobnú slobodu obvineného, ktoré okolnosti dostatočne spochybňujú záver, že dôvody väzby u obvineného sú dané. Z doposiaľ vykonaného dokazovania ani nebolo preukázané, že by bol obvinený členom nejakého hnutia či skupiny, ktorej činnosť smeruje k potláčaniu ľudských práv. Z jeho strany mohlo skôr ísť o mladícku nerozvážnosť a primitívne správanie po nezvládnutom požívaní alkoholu. S poukazom na konštatované skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

